

Zasady postępowania w sytuacjach kryzysowych

Konrad Myszkowski

Podinspektor ds. obronności i obrony cywilnej

Urząd Gminy Michałowice, 26.02.2022 r.

PRZYGOTOWANIE NA WYPADEK NAGŁEGO ZDARZENIA

- Sytuacji kryzysowych nie zawsze da się uniknąć, można się jednak na nie przygotować
- Planowanie na wypadek jakiegokolwiek niebezpieczeństwa wymaga rozważenia wszystkich możliwych scenariuszy.
- Dostęp do: **elektryczności, wody, ogrzewania czy telekomunikacji nie jest nieograniczony!**

Wyposażenie na czas sytuacji kryzysowej

- **Każda rodzina** powinna mieć przygotowane podstawowe wyposażenie na czas nagłych zdarzeń (klęski żywiołowe, katastrofy naturalne lub techniczne oraz inne zagrożenia)
- Możliwe jest, że warunki **uniemożliwią** opuszczenie domu przez wiele dni lub przeciwnie, znajdzie konieczność jego **opuszczenia**.
- Przygotowane wcześniej wyposażenie ułatwi **przetrwanie** tego trudnego okresu.
- Przede wszystkim należy **zachować spokój i nie ulegać panice**.

Wyposażenie na czas sytuacji kryzysowej

- Wyposażenie na wypadek sytuacji kryzysowych przechowuj w miejscu **łatwo dostępnym** i w czymś **łatwym do przenoszenia** (np. plecak)
- Zawartość przechowuj w workach **nieprzepuszczających powietrza**.
- Możesz przygotować pomniejszony pakiet do przechowywania w samochodzie.
- **Kontroluj** daty przydatności do spożycia i **wymieniaj** przeterminowane artykuły żywnościowe, wodę oraz leki.
- Jeśli przyjmujesz lekarstwa **skonsultuj się** ze swoim lekarzem, **zaktualizuj** ich listę oraz **sprawdzaj** daty ważności.

Wyposażenie powinno zabierać

- **żywność:** łatwe do spożycia konserwy mięsne, puszkowane owoce i warzywa; soki, mleko i zupy w puszkach lub kartonach; przyprawy, takie jak: cukier, sól i pieprz; wysokoenergetyczne pożywienie (np. masło orzechowe, niskosolone krakersy, wysokokaloryczne batony i inne produkty zawierające duże ilości słońca, ziarna sezamowego, rodzynek, suszonych owoców, płatków zbożowych, orzechów i miodu; witaminy; jedzenie dla dzieci i osób na specjalnej diecie; herbatniki; twarde cukierki; kawa rozpuszczalna i słodzone płatki zbożowe.
- Produkty takie, jak: kasza, ryż i makaron, mleko w proszku, kukurydza, ziarna soi, zgromadzone w większych ilościach, mogą być przechowywane dłużej zapas niepsującej się łatwo żywności, niewymagającej gotowania lub dodatkowego przyrządzenia (ew. z małą ilością wody) na okres 3-5 dni przechowywać w chłodnym i suchym miejscu;
- **woda:** wodę należy zgromadzić najlepiej w plastikowych pojemnikach w ilości 4-5 litrów na osobę na okres 3-5 dni, wliczając wodę do utrzymania podstawowych zasad higieny

Wyposażenie powinno zabierać c.d.

- **odzież i rzeczy do spania:** każdy domownik powinien posiadać conajmniej jedną zmianę bielizny, odzieży i butów najlepiej mocnych, odpornych na zmienne warunki atmosferyczne i termiczne, a dodatkowo okrycie przeciwdeszczowe, ciepłą bieliznę, koc lub śpiwór, czapkę i rękawiczki, okulary przeciwsłoneczne
- **dodatkowe środki:**
 - w przypadku małych dzieci: preparaty mleko zastępcze, pieluszki, butelki, mleko w proszku, zabawki;
 - dorośli i dzieci: lekarstwa, jeśli osoby wymagają przyjmowania stałych leków; ważne dokumenty: dokumenty potwierdzające tożsamość, karty kredytowe, środki pieniężne w gotówce zabezpieczone przed wilgocią

Wyposażenie powinno zabierać c.d.

- **apteczka pierwszej pomocy:** jałowa gaza, sterylne bandaże (w tym elastyczne), plastry opatrunkowe w różnych rozmiarach, nożyczki, trójkątna chusta, termometr, środki przeciwbólowe, aspirynę, środki przeczyszczające, syrop przeciwkaszlowy, węgiel aktywowany (w przypadku biegunek i zatruc pokarmowych), nożyczki, pinceta, igły, nasączone chusteczki higieniczne, mydło, płyn odkażający, rękawice gumowe oraz zapas lekarstw na przewlekłe choroby członków rodziny;
- **przybory i narzędzia:** latarki + zapasowe baterie, sztućce, zapalniczkę (ew. zapałki ale mogą zamoknąć!), radio na baterie, nóż wielofunkcyjny, nożyczki, kompas, notatnik, długopis, gwizdek, taśma klejąca lub izolacyjna, szczelne plastikowe pudełka, turystyczny zestaw do gotowania, przybory do higieny, worki na śmieci z taśmą, papier toaletowy, przybory do szycia.

ODNOTOWANIE PODEJRZANYCH DZIAŁAŃ

Co powinno wzbudzić uwagę:

- obcy albo dziwnie wyglądający pojazd zaparkowany od dłuższego czasu w sąsiedztwie
- nieznane osoby zaglądale do domów lub samochodów,
- powtarzająca się obecność dziwnych pojazdów w sąsiedztwie,
- osoby wykonujące prace przy instalacjach elektrycznych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, których wygląd, zachowanie, ubiór czy pojazd nie wskazuje na zatrudnienie u dostawców w/w usług
- domy lub inne budynki, gdzie można zaobserwować nadmierną aktywność podejrzanych osób
- domy lub inne budynki, w których nie widać aktywności dotychczasowych mieszkańców/użytkowników i sytuacja taka się utrzymuje przez dłuższy czas
- dziwne zapachy ulatniające się z i wokół domów i innych budynków

ODNOTOWANIE PODEJRZANYCH DZIAŁAŃ

- Jeśli masz podejrzenie, że ma miejsce przestępstwo lub może do niego dojść, zadzwoń pod numer alarmowy
- Jeśli jesteś świadkiem jakiegoś zdarzenia postaraj się zapamiętać jak najwięcej szczegółów nt. osób, pojazdów itp. biorących w nim udział
- Nie panikuj ani nie wystawiaj się na niepotrzebne ryzyko działając na własną rękę
- Gdy w Twojej okolicy dzieje się coś podejrzanego, uczul sąsiadów, skontaktuj się z dzielnicowym

PILNUJ KREWNYCH I SĄSIADÓW

- Poznaj swoich sąsiadów i dziel się z nimi informacjami na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej
- W czasie gwałtownych zjawisk atmosferycznych i innych zdarzeń sprawdzaj co dzieje się z rodziną, krewnymi i sąsiadami
- Jeśli następuje zorganizowana ewakuacja, zachowaj spokój, stosuj się do instrukcji, zabezpiecz dom i zabierz przygotowany plecak z niezbędnymi rzeczami
- Jeśli opuszczasz miejsce zamieszkania, zostaw informację u sąsiadów dla bliskich dokąd się udajesz
- Pamiętaj o naładowaniu telefonu
- Zwróć uwagę na osoby szczególnie narażone, jak starsze lub niepełnosprawne, które mogą wymagać większej pomocy
- Pomóż im przygotować się na trudne sytuacje, zaplanować i zrobić zakupy, przygotować zapasy i wyposażenie na wypadek konieczności ewakuacji
- Poinformuj służby ratownicze, sołtysa bądź urząd o osobach, które mogą potrzebować pomocy w Twoim sąsiedztwie – informacje są cenne i nie zawsze powszechnie znane

ZABEZPIECZENIE MIENIA

Niezależnie od tego czy dom należy do nas czy go wynajmujemy, a otrzymujemy polecenie ewakuacji należy zabezpieczyć domostwo i jego obejście:

- zabezpieczyć przedmioty, które może porwać lub przewrócić wiatr
- zamknąć okna i drzwi
- wyłączyć urządzenia elektryczne
- przenieść dobytek w bezpieczne miejsca lub do pomieszczeń oddalonych od okien
- dokonać spisu lub dokumentacji fotograficznej mienia aby ustalić łatwiej zewidencjonować ewentualne straty
- zgromadź w bezpiecznym miejscu ważne dokumenty (akty urodzenia, ślubu, papiery wartościowe itp.)

PRZERWA W DOSTAWIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Zakłócenia w dostawie energii elektrycznej mogą być wynikiem wielu czynników. Najczęściej są spowodowane uszkodzeniami sieci przesyłowej w wyniku nagłych i niekorzystnych zjawisk atmosferycznych: silny wiatr, lód i ciężki śnieg oraz awariami.

W przypadku braku prądu należy:

- sprawdzić czy Twoi sąsiedzi mają prąd – jeśli prądu brakuje w naszym domu, może to być awaria bezpiecznika lub przepalenie obwodów
- jeśli problem dotyczy także sąsiedztwa – należy zgłosić awarię do dostawcy energii
- wychodząc na zewnątrz zaopatrzyć się w latarkę
- zwróć uwagę na nisko wiszące lub zerwane przewody elektryczne – jeśli takie napotkasz, nie zbliżaj się ani nie dotykaj niczego co może mieć z nimi styczność, aby uniknąć porażenia. Natychmiast powiadom o tym odpowiednie służby!
- Do oświetlenia nie używaj świec ani lamp naftowych
- Wyłącz urządzenia elektryczne, aby nie powodować przeciążeń sieci, gdy dopływ prądu zostanie przywrócony
- Lodówki i zamrażarki powinny być zamknięte tak długo, jak to możliwe, zimą część produktów można przechowywać na zewnątrz, w zacienionym miejscu, jeśli pozwala na to temperatura.
- W pierwszej kolejności należy spożyć łatwopsujące się produkty, jeśli świeżość żywności budzi wątpliwości należy ją wyrzucić.
- Jeśli używasz przenośnego generatora stosuj się do instrukcji obsługi i zaleceń producenta.

UTRZYMYWANIE CIEPŁA W DOMU

- W przypadku awarii sieci gazowej, źródła ogrzewania lub braku dostaw gazu wybierz w domu najbardziej nasłoneczniony pokój, w którym może przebywać i mieszkać cała rodzina.
- Ubieraj się „na cebulkę” korzystając z kilku warstw odzieży przepuszczających powietrze i zatrzymujących ciepło.
- Jeśli korzystasz awaryjnie z kominka lub piecyków na drewno nie pozostawiaj ich bez nadzoru.
- Bezwzględnie należy dokonywać przeglądów urządzeń grzewczych i instalacji kominowych oraz wentylacyjnych!
- Przygotuj zimowy zestaw ratunkowy: koce, latarkę, łopatę, wysokokaloryczne pożywienie jak: produkty zawierające duże ilości słońca, ziarna sezamowego, rodzynek, suszonych owoców, płatków zbożowych, orzechów i miodu, jak również puszki z sokami.

ZAGROŻENIA BIOLOGICZNE / CHEMICZNE

Większość zagrożeń o charakterze biologiczno-chemicznym może mieć miejsce, gdy nastąpi uwolnienie do środowiska dużych ilości substancji toksycznych.

Narażenie na ich szkodliwy wpływ może wystąpić poprzez:

- drogi oddechowe
- bezpośredni kontakt
- drogą pokarmową
- W czasie niebezpiecznego zdarzenia o charakterze chemicznym lub biologicznym należy bezwzględnie stosować się do poleceń służb ratowniczych!
- Wiele substancji jest bezbarwnych i bezwonnych, dlatego nie będzie można zaobserwować niczego podejrzanego! Jeśli znajdziemy się w bezpośrednim sąsiedztwie zdarzenia, zobaczymy wymiotujących ludzi, osoby w konwulsjach lub zdezorientowanych należy natychmiast opuścić to miejsce i szukać pomocy medycznej.

ZAGROŻENIA BIOLOGICZNE / CHEMICZNE c.d.

Jeśli zostajemy w domu należy się odpowiednio przygotować:

- zamknąć i okleić wszystkie okna, drzwi,
- wyłączyć wentylatory, urządzenia grzewcze i klimatyzację
- okleić taśmą drzwi, okna
- zasunąć rolety, żaluzje, zasłony
- udać się do pomieszczenia w głębi domu pozbawionego okien nad powierzchnią ziemi, gdyż większość substancji chemicznych jest cięższa od powietrza
- słuchać komunikatów z radia lub telewizji, pozostawać w kontakcie z sąsiadami i oczekiwać na informacje o ustaniu zagrożenia lub o konieczności ewakuacji

Dziękuję za uwagę